

ג. ידוע ביאור האור-החיים הקדוש²⁹, שמיתת בני
אהרן באה בגלל דביקותם הגדולה בהקב"ה –
"שנתקרו לפני אור העליון בחיבת הקודש ובוה מתו,
והוא סוד הנשיקה שבה מתו הצדיקים כו', הגם שהיו
מרגישים במיתתם לא נמנעו מקרוב לדביקות נעימות
עריבות ידידות חביבות נשיקות מתיקות עד כלות
נפשם מהם".

ולכן כתוב (לאחרי "אחרי מות שני בני אהרן")
"בקרבתם לפני ה' וימותו", שכן, "מות שני בני אהרן"
אירע בגלל גודל התקרבותם לפני ה', ומוסיף הפסוק
"וימותו" – לרמז³⁰ שהתקרבותם וחיבתם היתה עד
כדי כך, "שהגם שהיו מרגישים במיתתם לא נמנעו
מקרוב כו'"; החטא (מלשון חסרון³¹) בזה הי' (לא
בעצם הקירוב לפני ה', אלא), שה"בקרבתם לפני ה'"
הביא³² לכך ש"וימותו" בפועל³³, שגרמו ביודעין לכך
שדביקותם להקב"ה תביא לידי כלות הנפש בפועל,
שכן ביחד עם זה שיהודי צריך להתמיד בתשוקה
וצמאון להתקרב יותר להקב"ה, נדרש ממנו שכאשר
הוא כמעמד ומצב ד"רצוא", יפעל על עצמו "שוב",
לשוב חזרה לעשות את העבודה בתור נשמה בגוף,
ובעולם הזה, ע"ד מארז"ל³⁴ "על כרחך אתה חי",
ולהשלים הכוונה העליונה של עשיית דירה לו יתברך
בתחתונים³⁵.

עפ"ז מובנת גדלותם של שני בני אהרן, "שהם
גדולים ממני וממך" – אשר דוקא על-ידם נעשה
"בקרובי אקדש": ע"י ההקרבה שלהם לפני ה' עד כדי
כלות הנפש ממש – מסירת נפש ממש – קידשו שם
שמים³⁶ ("אקדש", "ונקדש בכבודי, במכובדי"),
בדוגמת קרבן לה'.

היותם "בני אהרן", שנמשך בהם מכה אביהם אהרן (ומשה, שנחשב
לאביהם – סנהדרין יט, ב. פרש"י במדבר ג, א), כפירוש הידוע ביפה
כח הבן מכה האב, שיפה כח הבן גופא נמשך לו מכה האב, מעצם
של האב, אלא שגילוי הדבר הוא בהבן.

(29) ר"פ אחרי.

(30) אוה"ח שם.

(31) ראה פרש"י עה"פ ויצא לא, לט. מלכים-א, כא. לקו"ת
מטות פב, א. ובכ"מ.

(32) ובלשון האוה"ח שם: הם שוים למיתת כל הצדיקים (שמחו
בנשיקה), אלא שההפרש הוא, שהצדיקים הנשיקה מתקרבת להם ואלו
הם נתקרבו לה.

(33) רד"ה אחרי מות תרמ"ט. לקו"ש ח"ג ע' 988. – ועפ"ז מבאר
שם כפל תיבת "וימותו" (לאחרי שנאמר כבר "אחרי מות"), כי בזה
הי' החטא (דלא כפי' האוה"ח שהובא לעיל בפנים, ש"וימותו" מרמו
גודל התקרבותם לה').

(34) אבות ספ"ד.

(35) ראה תנחומא נשא טז. ועוד. תניא פל"ו. ובכ"מ.

(36) היינו, (שהעילוי ד') "בקרובי אקדש" הוא לא רק תוצאה
מהקרבתם (וההקרבה עצמה היא חטא), אלא גם הקרבתם עצמה היתה

1 שרש"י (פשוטו של מקרא²¹) מפרש: "אל משה
2 לאהרן, אהרן אחי יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו
3 של מקום והייתי סבור או בי או בך, עכשיו רואה אני
4 שהם גדולים ממני וממך" – א"כ כיצד יתכן שהם יחטאו,
5 ובפרט – חטא שבא ע"י הקרבתם, שגילתה את
6 גדולתם – "בקרובי אקדש", "שהם גדולים ממני
7 וממך" !?

8 כיון שמשה אמת (ותורתו אמת)²², מובן בפשטות
9 שדברי משה "שהם גדולים ממני וממך" אינם רק לשם
10 ענווה (והאישי²³ משה עניו מאד מכל האדם אשר על
11 פני האדמה), אלא משום שכן היא האמת. ובפרט ע"פ
12 הידוע²⁴ שענווה אין הפירוש (כהענין דשפלות) שאינו
13 מכיר את מעלותיו, אלא שהוא מכיר את מעלותיו,
14 ואעפ"כ הרי הוא עניו. וכפי שמוכרחים לומר בנוגע
15 למשה רבינו²⁵, שידע את מעלותיו, כיון שזה הרי נוגע
16 בהלכה ומעשה בפועל – שתלמיד חכם (ועאכ"כ
17 משה רבינו, שקיבל תורה – כל התורה כולה – מסיני)
18 צריך (לדעת את מעלותיו ובהתאם לזה) להתנהג
19 באופן מכובד²⁶ (מבלי הבט על ענוותנותו בעצמו), לא
20 בגלל כבודו שלו, אלא בגלל (שהוא מייצג את) כבוד
21 התורה, שזהו כבוד נותן התורה – קידוש השם²⁷.

22 נוסף לזה: אפילו נאמר, ש"משה אמר "שהם גדולים
23 ממני וממך" בגלל הענווה (ואפילו את"ל שזה פעל
24 עליו) – הרי זה רק בנוגע לעצמו ("ממני"), אבל הוא
25 לא הי' יכול לוותר על כבודו של אהרן אחיו ("ממך").
26 הרי מובן, שהאמת היתה, שמבלי הבט על גודל
27 מעלת משה ואהרן, וגודל כבוד נותן התורה וקידוש
28 השם שבא ע"י משה ואהרן – הרי נדב ואביהוא
29 "גדולים ממני וממך"; דוקא בהם תלוי "בקרובי
30 (בבחירי) אקדש", בגלל גודל התקרבותם להקב"ה
31 (עוד יותר מהקירוב דמשה ואהרן)²⁸, ולכן נפעל דוקא
32 על-ידם קידוש השם (הגדול ביותר) ("אקדש").

33 עפ"ז מתחזקת עוד יותר התמי': היתכן לומר שע"י
34 הקרבתם (שעל ידה – "בקרובי אקדש") עשו שני בני
35 אהרן חטא ?

(21) פרש"י בראשית ג, ח, ג. כד. ועוד.

(22) ראה ב"ב עד, א. תנחומא קרח יא. וראה סנהדרין קיא, א.
שמור" פ"ה, י. ועוד.

(23) בהעלותך יב, ג.

(24) ד"ה וירא העם תש"י בסופו (סה"מ תש"י ע' 236).

(25) ראה סה"מ שם. וראה גם ד"ה זכור תרס"ה פ"ח (סה"מ ע'
ריט). ובארוכה – לקו"ש ח"ג ע' 30 ואילך.

(26) רמב"ם הל' יסוה"ת ספ"ה. הל' דיעות פ"ה. ועוד.

(27) רמב"ם הל' יסוה"ת שם. וראה הל' דיעות שם בסוף הפרק.

(28) ומה שאמר משה בהקט"ד "והייתי סבור או בי או בך" (אף
שמשה אמת) – יש לומר, מפני שגדלות נדב ואביהוא היתה מפני